

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ**

14000, м. Чернігів, проспект Перемоги, 74

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення**

м. Чернігів

05 червня 2026 року

Слідчий у кримінальному провадженні – старший слідчий відділу СУ ГУНП в Чернігівській області майор поліції Клименко Валентин Павлович, розглянувши матеріали кримінального провадження, які внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42023270000000071 від 14.09.2023, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 40, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

**громадянину Російської Федерації,
Серенмаа Арсену Анай-Ооловичу, 12.10.1988 року народження, уродженцю Республіки Тива Російської Федерації, зареєстрованому за адресою: Російська Федерація Республіка Тива м. Кизил, вул. Ангарський бульвар, буд. 29, кв. 43, військовослужбовцю 55 окремої мотострілецької бригади 41 загальновійськової армії центрального військового округу (військова частина 55115) Збройних Сил Російської Федерації, 08.12.2025 до Чернігівського районного суду Чернігівської області направлено обвинувальний акт за ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України у кримінальному провадженні № 12022181010000666 від 12.04.2022**

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (в редакції ст. 438 КК України на момент вчинення злочину).

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), інших збройних формувань РФ

та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно з положеннями ст. 27 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – ЖК(IV)), особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Жінки потребують особливого захисту від будь-якого зазіхання на їхню честь і, зокрема, захисту від згвалтування, примушування до проституції чи будь-якої іншої форми посягання на їхню моральність.

Стаття 32 ЖК(IV) визначає, що державі забороняється застосовувати будь-які заходи, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільної, так і військової влади.

Статтею 147 ЖК(IV) передбачено, що серйозними порушеннями є дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема катування.

Згідно з положеннями ч. 2 ст. 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977 (далі – ДП I) цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 ДП I, заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Відповідно до п. а ч. 3 ст. 85 ДП I перетворення цивільного населення або окремих цивільних осіб на об'єкт нападу є серйозним порушенням цього Протоколу, коли вони вчиняються навмисне на порушення відповідних положень цього Протоколу і є причиною смерті або серйозного тілесного пошкодження чи шкоди здоров'ю.

Крім того, відповідно до ст. 8(2)(a)(ii), 8(2)(b)(i) та 8(2)(b)(xxii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду нелюдське поведіння, умисне спрямування нападів на окремих цивільних осіб, що не беруть безпосередньої участі у воєнних діях та будь-яка інша форма сексуального насильства, яке також становить грубе порушення Женевських конвенцій, є воєнними злочинами.

Збройне захоплення селища ██████████ Чернігівської області почалося разом із повномасштабним вторгненням РФ в Україну, та 24.02.2022 територія населеного пункту перейшла під контроль військовослужбовців ЗС РФ.

Громадянин РФ Серенмаа Арсен Анай-Оолович, 12.10.1988 року народження, будучи військовослужбовцем 55 окремої мотострілецької бригади 41 загальновійськової армії центрального військового округу (військова частина 55115) ЗС РФ з березня 2022 року перебував на території Чернігівського району Чернігівської області, тобто брав участь у вторгненні на територію України у складі російських окупаційних військ та усвідомлював свою участь у збройному конфлікті.

Так, 30.03.2022, в післяобідню пору доби (більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено) Серенмаа А.А., одягнений у військову форму, відкрито демонструючи автоматичну вогнепальну зброю, перебуваючи в тимчасово зайнятому ЗС РФ селищі ██████████ Чернігівського району Чернігівської області, знаходився на території блок-посту, який розташований на перехресті ██████████ ██████████.

В цей час, громадянка України ██████████, ██████████ року народження, яка на момент події у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебувала, жодної зброї не мала, участі у бойових діях не брала, до таких дій не готувалася, була одягнена у цивільний одяг, рухалась на власному транспортному засобі автомобіль ██████████ у напрямку зі сторони Республіки Білорусь до с. ██████████ Чернігівського району Чернігівської області через селище ██████████ тієї ж області. Побачивши блок-пост, потерпіла, не доїжджаючи до нього, залишила автомобіль на узбіччі дороги та пішки попрямувала до перехрестя вул. ██████████.

██████████ з метою отримання дозволу на безпечний проїзд.

Потерпіла ██████████, підійшовши до військовослужбовця ЗС РФ Серенмаа А.А., який перебував на блок-пості, що розташований на перехресті вул. ██████████

██████████, звернулась до нього з проханням про надання безпечного проїзду.

У цей момент військовослужбовець ЗС РФ Серенмаа А.А., маючи умисел на вчинення жорстокого поведіння з цивільним населенням у формі фізичного та психологічного насильства, будучи озброєними автоматичною вогнепальною зброєю, у порушення вимог ст. ст. 27(1), 32 ЖК(IV), ст. 75(2)(a.1,e) ДП I, здійснив постріли вгору, висловлюючи погрози вбивством ██████████

Усвідомлюючи реальність загрози життю та здоров'ю, ██████████ вирішила повернутися до своєї машини та розвернулась у відповідному напрямку. У цей момент Серенмаа А.А., продовжуючи реалізацію умислу, спрямованого на вчинення жорстокого поведіння з цивільним населенням, у порушення вимог

ст. ст. 27(1), 32 ЖК(IV), ст. 75(2)(а.1, е) ДП I здійснив постріли з автоматичної зброї безпосередньо під ноги потерпілої.

Надалі Серенмаа А.А., користуючись своєю фізичною перевагою, підійшов до потерпілої на відстань витягнутої руки та схопив її руками за волосся, зібране у хвіст, однак, [REDACTED] вдалось вирватись. У подальшому, Серенмаа А.А., перебуваючи на відстані близько 3 м від [REDACTED], дістав з бронежилету ніж та повторно схопив потерпілу за волосся, та, у порушення вимог ст. 27(2), 32 ЖК(IV), ст. 75 (2)(а) ДП I, відрізав частину її волосся.

Одразу після цього, Серенмаа А.А., у порушення ст. 27(1), 32 ЖК(IV), ст. 75 (2)(а) ДП I, наніс потерпілій удар прикладом автоматичної вогнепальної зброї в область живота, від якого [REDACTED] впала на асфальтне покриття, чим спричинив їй сильний фізичний біль та сильні моральні страждання.

У подальшому у Серенмаа А.А. раптово виник умисел на вчинення насильницьких дій сексуального характеру відносно [REDACTED]. Так, Серенмаа А.А., у порушення вимог ст. 27(2), 32 ЖК(IV), ст. 75(2)(b) ДП I притиснув своєю ногою взутою в черевик тіло [REDACTED], яка лежала на асфальті, в області грудної клітки та через верхній одяг здійснював доторки до її грудей і стегон, внаслідок чого порушив сексуальну свободу та спричинив потерпілій моральні страждання.

Вказані дії побачив військовослужбовець ЗС РФ і наказав Серенмаа А.А. негайно припинити протиправні дії.

Таким чином, Серенмаа Арсен Анай-Оолович, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, а також свою участь у збройному конфлікті, вчинив жорстоке поводження з цивільним населенням, а саме: погрозу вбивством, нелюдське поводження у формі нанесення удару прикладом автомату в область живота потерпілої, а також інші порушення законів та звичаїв війни – насильницькі дії сексуального характеру, що виразились у доторках до інтимних частин тіла, чим порушив вимоги ст. ст. 27 (1, 2), 32 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та ст. 75(2)(а)(а.1)(b)(е), Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977.

Отже, Серенмаа Арсен Анай-Оолович, 12.10.1988 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (в редакції ст. 438 КК України на момент вчинення злочину).

Слідчий у кримінальному провадженні -
старший слідчий відділу СУ ГУНП
в Чернігівській області
майор поліції

Валентин КЛИМЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Прокурор у кримінальному провадженні –
прокурор відділу
Чернігівської обласної прокуратури
« 05 » _____ 06 _____ 2026 року

Дар'я ПАВЛОВА

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про повідомлення підозри повідомлено, копія повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____ А.А. Серенмаа
« ____ » годин « ____ » хвилин « ____ » _____ 2026 року.

Захисник _____ (_____)
« ____ » годин « ____ » хвилин « ____ » _____ 2026 року.

Письмове повідомлення про підозру вручив,
права роз'яснив та вручив:

**Слідчий у кримінальному провадженні -
старший слідчий відділу СУ ГУНП
в Чернігівській області
майор поліції**

Валентин Павлович КЛИМЕНКО